

NEDELJA

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

Da li energetska tranzicija prethodi nestašici i poskupljenju nafte?

IEA: Oporavak potrošnje energije tek 2025.

Evropske rafinerije: Održavanje, prekidi, zatvaranja u fokusu

Sumrak evropskih rafinerija

EUobserver: EU gasna zamka

 Национални нафтни комитет Србије - Светског нафтног савета

Broj 37
Oktobar 2020.

BILTEN

Kohabitacija sa koronom ?

Naši sagovornici:

Galen Cobbi:
Šta nam je da organizujemo događaj koji će ostaviti trag

Jambulat Saršenov:
Prilično je jasno šta će u dogledno vreme uticati na svetli energetski bilans

Autorski prilog:
Dr Srdan Sokolović:
Budućnost rafinerija nafte posle Kovida 19

Stručni tekstovi

Aleksandar Medučin:
Rafinerije u Kovid i post-Kovid vremenu

I.G. Bašić:
Trendovi, prognoze i ograničenja

Aktivnosti u kvartalu:
NIKS-WPC, NIS, Srijajgas, LUKOIL

U NOVOM BROJU dosije o prilikama i perspektivama globalnog rafinerijskog sektora

BUDUĆNOST
NA DELU

PETROHEMIJA

SADRŽAJ

NAFTA

Bloomberg: Ruski naftaši smanjuju bušenje i u 2021.	OVDE
Evropske rafinerije: Održavanje, prekidi, zatvaranja u fokusu	OVDE
Gensek OPEC-a: Budimo realni, oporavak tržišta ne ispunjava očekivanja.....	OVDE
Novak: OPEC+ ostaje pri planu da poveća proizvodnju od januara	OVDE
Da li energetska tranzicija prethodi nestašici i poskupljenju nafte?	OVDE
Transneft i Rosneft dogovorili kompenzaciju Totalu za priljavu nafte	OVDE
IEA: Oporavak potrošnje energije tek 2025.	OVDE
Poslanici glasali za izuzeće fosilnih goriva iz fonda EU za oporavak	OVDE
Goldman: Biden donosi rast cena nafte	OVDE
Rosneft se orijentiše na manje trgovačke firme	OVDE
BP prodao udele u 199 benzinskih stanica	OVDE
Equinor i Microsoft zajedno u CCS projektu	OVDE
Restrikcije zbog Covida-19 oborile cene nafte	OVDE
UNKS: Kretanje cene nafte Brent	OVDE

GAS

EUobserver: EU gasna zamka	OVDE
Bloomberg: Gasovod TAP de facto završen – Gasprom dobija konkurenciju	OVDE
Gasprom otkrio dodatni deponit gasa u Karskom moru	OVDE
Gasprom: Otpor ključnih EU zemalja američkom miniranju Severnog toka 2	OVDE

REGION

Lokalna zajednica nije sretna zbog LNG-terminala na Krku	OVDE
Blagi rast cena goriva u Hrvatskoj	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu od 12/10/2020	OVDE

NAFTA

Bloomberg: Ruski naftaši smanjuju bušenje i u 2021.

MOSKVA - Ruski proizvođači sirove nafte žele da smanje bušenje 2021. godine, jer pandemija preči oporavku cena i globalnoj potražnji, kažu za **Bloomberg** iz jedne od najvećih servisnih naftnih kompanija u toj zemlji.

Nacionalni proizvođači, koji su ove godine dosad smanjili bušenje nafte za čak jednu trećinu, mogli bi ga smanjiti za dodatnih 20% iduće, 2021. godine, rekao je agenciji u sredi Vitalij Dokunihin, glavni izvršni direktor firme Eriell Rusija.

"2021. godina ne deluje previše dobro za ruske naftne uslužne kompanije", rekao je Dokunihin. "Usred očekivanja potisnute potražnje, u toku su vrlo specifične rasprave o smanjenju" broja bušenja, dodao je. Razgovori s proizvođačima nafte usledili su posle letnjeg predaha kada je bušenje prestalo da opada usled kratkotrajnog oporavka cena nafte, rekao je Dokunihin.

Očekuje se da će ulaganja u naftna polja u Rusiji i bivšem Sovjetskom Savezu ove godine pasti za 31% na 38,7 milijardi dolara, navode u globalnom finansijskom konsultantu Evercore ISI. To bi Rusiju pretvorilo u treće najteže naftom pogođeno svetsko područje na svetu, iza Severne Amerike i Afrike. Rusko tržište naftnih usluga moglo bi se prepoloviti u razdoblju 2020. - 2021. u odnosu na prošlu godinu, rekao je ministar energetike Alexander Novak u uvodniku za novo izdanje časopisa Energy Policy. Ključni Eriell-ovi klijenti su Gasprom njeft i najveći ruski proizvođač LNG -a Novatek, prenosi **Bloomberg**.

Evropske rafinerije: U fokusu održavanje, prekidi, zatvaranja

LONDON - Radovi na održavanju započinju u brojnim rafinerijama u Evropi jer je potražnja za derivatima i dalje smanjena, a marže ostaju pod pritiskom, piše u četvrtak **S&P Global Platts**.

Neke rafinerije su takođe odlučile da potpuno zaustave rad, ili isključe pojedine jedinice, dok druge smanjuju protok.

** Galp je od 10. oktobra zaustavio proizvodnju goriva u manjoj od svoje dve portugalske rafinerije u Portu, gde je registrovala negativnu referentnu maržu prerade u Q3, od minus 70 centi/b u poređenju sa prosekom od 1,80 USD / b u Q2

** Italijanska rafinerija Sarroch saopštila je da će raditi na minimalnim nivoima u oktobru i novembru i najavila drastično smanjenje troškova u 2021. Otprilike 1.378 zaposlenih će dobiti privremeni otkaz do sredine 2021. godine.

** Španska firma La Rabida zadržaće u rafineriji izvan mreže dve jedinice - jedinicu za gorivo i jedinicu za vakum.

** Hrvatska riječka rafinerija objavila je krajem septembra da će optimizovati „na nekoliko meseci“ svoje poslovanje od novembra

** Finski Neste rekao je da planira restrukturirati svoje rafinerijske operacije u Finskoj i gleda na zatvaranje operacija u Naantaliju kako bi se umesto toga usredsredio "na operacije terminala i luke".

** Total je rekao da će svoju francusku rafineriju Grandpuits pretvoriti "u nultu naftnu platformu". Do 2024. godine platforma će se usredsrediti na nove industrijske aktivnosti, uključujući proizvodnju obnovljivog dizela, uglavnom za avio industriju, proizvodnju bioplastike, recikiranje plastike i rad dve fotonaponske solarne elektrane. Prerada sirove nafte obustaviće se u prvom tromesečju 2021., a skladištenje naftnih derivata završiće krajem 2023.

INDUSTRIJA, INOVACIJE I INFRASTRUKTURA

Drive.Go aplikacija je rezultat kompanijskog razvoja inovacija koje su usmerene prema potrošaču

Autor: Bratislav Milenković

NIS
GAZPROM NEFT

**BUDUĆNOST
NA DELU**

Gensek OPEC-a: Budimo realni, oporavak tržišta ne ispunjava očekivanja

LONDON - Savez OPEC + osiguraće da cene nafte ne padnu opet strmoglavo kad se sastane radi utvrđivanja politike krajem novembra, rekao je u četvrtak generalni sekretar OPEC-a, dodajući da se potražnja oporavlja sporije nego što se očekivalo.

"Želim da vas uverim da će OPEC, ne-OPEC partnerstvo i dalje raditi ono što najbolje zna, osiguravajući da ponovo ne doživimo gotovo istorijski pad (cena nafte)", rekao je Mohammad Barkindo.

Odgovarajući na jednom energetsom forumu na pitanje postoji li prostora za planirano povećanje proizvodnje nafte od januara od strane OPEC + grupe Nigerijac je rekao da se "mora biti realan u sagledavanju da se oporavak ne ubrzava tempom koji smo očekivali početkom godine".

"Sama potražnja je i malokrvna", konstatovao je Barkindo i dodao da je dogovorena šema reza proizvodnje dobro funkcionisala.

Barkindo je rekao da će OPEC + na ministarskim sastancima 30. novembra i 1. decembra usvojiti izveštaj za celu godinu na osnovu čega će doneti odluku o daljoj strategiji.

Novak: OPEC+ ostaje pri planu da poveća proizvodnju od januara

MOSKVA - Ruski ministar energetike Aleksandar Novak rekao je u sredu da će OPEC+ grupa vodećih proizvođača nafte početi da ublažava ograničenja proizvodnje kako je planirano, uprkos globalnom porastu slučajeva koronavirusa.

"Uprkos početku drugog talasa epidemije, mi zajedno s kolegama gledamo na situaciju s optimizmom i verujemo da ćemo uspeti postupno da povećavamo proizvodnju", naveo je Novak u tekstu za interni časopis ministarstva.

OPEC + planira da smanji ograničenja proizvodnje od 1. januara. Grupa trenutno smanjuje proizvodnju za 7,7 miliona barela dnevno.

Neki analitičari veruju da je daleko od rešenja problem globalnog zasićenja ponudom nafte i dovode u pitanje efekte od veće proizvodnje.

Novak je takođe rekao da se očekuje da će potražnja za prirodnim gasom pasti i do 6% u 2020. godini, da bi se vratila na prošlogodišnje nivoe 2022. Dodao je da prevelika ponuda LNG-a morskim putem i buduća zasićenost svetskog tržišta gasa nalažu sličnu akciju koju je na tržištu nafte preduzeo OPEC.

Da li energetska tranzicija prethi nestašici i poskupljenju nafte?

LONDON - Tranzicija ka obnovljivim izvorima energije izazvaće egzistencijalnu krizu u snabdevanju naftom, ocenio je potpredsednik Rosnjefta u osvrtu na nedavne najave BP-a i Shella o jačanju ulaganja u zelenu energiju. Taj bi pomak, rekao je Didier Casimiro, doveo do mnogo manje ponude nafte, dok potražnja i dalje raste. A ova egzistencijalna kriza može doneti korist firmama poput Rosnjefta povećavanjem cena, piše u utorak *OilPrice.com*.

Istorijski posmatrano, cene nafte po pravilu su padale usled prevelike ponude, ali je ovaj put

potražnja srezana pandemijom, što je jedan od faktora koji je podstakao Big Oil na tako brzo okretanje obnovljivim izvorima energije.

“Mislim da će neko morati da uskoči da bi popunio prazninu (u ponudi) .... ,neko će morati da preuzme tu odgovornost ", rekao je ovih dana Casimiro za Financial Times. „To je egzistencijalna pretnja za ponudu. imaćemo krizu [ponude], kolebanje cena i da veće cene ”, dodao je.

Dok se avio saobraćaj ne oporavi, potražnja za naftom ne može se vratiti na nivoe pre pandemije, navodi Oilprice.com, konstatujući da u postojećim okolnostima teško može da se predvidi rast potrošnje nafte, što jača pritisak na cene.

BP ima možda jednu od najpesimističnijih projekcija potražnje: u svom najnovijem izveštaju Energy Outlook. Drugi se prognozeri usredsređuju na kratkoročne trendove potražnje, ali je utisak da postoji sve veći konsenzus da se potražnja možda nikada neće oporaviti na nivoe pre pandemije.

Ipak, u Aziji postoji puno ekonomija u usponu koje ne postaju zelene, jer to trenutno ne mogu sebi da dozvole i dok je nafta jeftina, kupovaće je da bi podstakli privredni oporavak.

U junu je Rystad Energy predvideo produbljanje naftnog deficita, a Goldman Sachs je prošlog meseca rekao da očekuje da će manjak ponude nafte dostići 3 miliona bd do kraja ove godine. UBS takođe očekuje nestašicu i više cene.

Poslanici glasali za izuzeće fosilnih goriva iz fonda EU za oporavak

STRAZBUR - Odbor za zaštitu životne sredine u Evropskom parlamentu izglasao je (65 za, 15 protiv) u ponedeljak (12. oktobra) izuzeće fosilnih goriva iz podrške u okviru EU fonda za oporavak od 750 milijardi evra namenjenog jačanju privreda Unije posle krize s koronavirusom.

Dva vodeća odbora Parlamenta, za ekonomska i budžetska pitanja, glasaće o predloženom fondu za oporavak -a početkom novembra, a konačno glasanje očekuje se tokom plenarne sednice sredinom decembra.

Čelnici EU dogovorili su se u julu o pomenutom fondu za oporavak. Evropski parlament i države članice EU sada su započeli postupak glasanja o podršci fondu i o pravilima vezanim uz potrošnju.

Međutim, ostaje da se vidi hoće li Parlament u celini slediti svoj odbor za životnu sredinu. Takođe je nejasno hoće li države članice EU prihvatiti načelo izuzimanja fosilnih goriva iz finansiranja kada se dogovore o svom zajedničkom stavu u Savetu ministara EU. I Savet i Parlament moraju se usaglasiti oko identičnog teksta pre usvajanja fonda, prenosi *Euractiv*.

Transnjeft i Rosnjeft dogovorili kompenzaciju Totalu za prljavu naftu

MOSKVA - Ruski naftovodni operator Transnjeft i proizvođač nafte Rosnjeft postigli su nagodbu s francuskim Totalom zbog prljave nafte njegovoj rafineriji Leune u Nemačkoj, saopštio je Transnjeft u utorak.

Utvrđeno je da je prošle godine naftovodom Družba isporučeno pet miliona tona kontaminirane ruske nafte na putu do srednje Evrope. Total je u junu 2019. bio prinuđen da proglasi vis major u proizvodnji mlaznog goriva u svojoj rafineriji Leune posle isporuke zagađene ruske nafte.

Kako prenosi **Reuters**, Transnjeft nije otkrio kolika će naknada biti isplaćena Totalu.

Operator naftovoda, na čijem je čelu Nikolaj Tokarev, objavio je da će platiti odštetu ne preko 15 dolara po barelu, podseća agencija.

Dogovoreno je da kupci kao što su BP, Shell, Total, Eni i PKN Orlen svoja potraživanja dostave ruskim naftašima, dok je Transnjeft pristao da pokrije najveći teret troškova povezanih s kontaminacijom.

Ruski izvoznici, poput Rosnjefta, potom bi prebacili zahteve kupaca za naknadu štete Transnjeftu.

Transnjeft je ranije isplatio odštete mađarskom MOL-u i kazahstanskim firmama pogođenim kontaminacijom nafte. Krajem aprila prošle godine u izoznu nafte Ural pronađeni su organski hloridi.

**NE ŠTEDITE GORIVO
PO SVAKU CENU**

Zahvaljujući specijalnim aditivima koje EKONOMY goriva sadrže, možete da uštedite do 4% goriva na svakom punom rezervoaru. Testirano i dokazano u laboratorijskim uslovima - u poređenju performans goriva bez aditiva i EKONOMY goriva sa specijalnim aditivima. Tačna procentualna ušteda zavisi od tipa vozila, uslova puta i načina vožnje. Za više informacija posetite www.ekoserbia.com

**Uštedite do 4% na svakom
punom rezervoaru.**

Goldman: Biden donosi rast cena nafte

NJUJORK - Uobičajena je pretpostavka da bi administracija pod komandom demokratskog kandidata za predsednika SAD, Joe-a Bidena bila negativna za naftnu industriju zbog naklonosti prema čistoj energiji i tome podređenoj regulativi.

Međutim, finansijski investicioni kolos Goldman Sachs kaže da bi pobeda Bidena podstakla rast cena nafte, jer bi uvećala troškove, a samim tim i smanjila proizvodnju nafte iz američkih škriljaca, uključujući blokiranje bušenja na federalnim zemljištima, piše u utorak **OilPrice.com**.

BP prodao udele u 199 benzinskih stanica

LONDON - Naftni majors BP prikupio je 400 miliona funti (517 miliona dolara) od prodaje 49% udela britanskom penzionom fondu (USS) u 199 britanskih benzinskih stanica, prenosi u četvrtak **Reuters**.

BP će držati preostalih 51% udela u novom ograničenom partnerstvu i nastaviti da upravlja lokacijama pod dugoročnim najmom, navodi se u saopštenju kompanije.

BP je, inače, usvojio plan da proda imovinu u vrednosti od 25 milijardi dolara do 2025. godine, od čega je otprilike polovina prodata ili dogovorena, kako bi se smanjio nagomilani dug i finansirala ulaganja u brzi rast poslova s obnovljivim izvorima energije.

BP ima 300 benzinskih stanica u svom vlasništvu u Britaniji i još 900 zakupljenih mesta.

LUKOIL

NAŠA SNAGA
DOLAZI OD NAŠIH
VREDNIH LJUDI,
A ENERGIJA IZ
ecto
PREMIUM GORIVA.

Rosnjeft se orijentiše na manje trgovačke firme

MOSKVA - Rosnjeft je do sada ove godine prodao više od trećine svog prekomorskog izvoza naftnih derivata malim trgovinskim firmama, pokazuju podaci o otpremi i kalkulacije **Reutersa**. Agencija konstatuje da se radi o promeni strategije prodaje ruskog državnog naftaša koji se do sada oslanjao na vrhunske trgovačke kuće i naftne majorse.

Promena decenijske politike usledila je ubrzo nakon što su Sjedinjene Države uvele sankcije Rosnjeftu zbog poslovanja s Venecuelom, što je podstaklo ruskog majorsa da potraži načine za diversifikaciju pool-a svojih kupaca.

Manje poznate trgovinske firme Cetracore, Mercantile i Maritime i Petrocas zajedno su u prvih devet meseci 2020. kupile 36% pomorskog izvoza naftnih proizvoda Rosnjefta, blago iznad 35% koje je kupio tradicionalni Rosnjeftov klijent, ženevski trgovinski velikan Trafigura, pokazuju pomenuti podaci.

Rosnjeftov partner i deoničar BP ove godine je zahvatio samo 7% pomorskog izvoza Rosnjeftovih derivata, dok su globalni trgovci berzanskim robama Glencore i Vitol kupili svega 3%, odnosno 2%, pokazuju podaci.

IEA: Oporavak potrošnje energije tek 2025.

PARIZ - Spori privredni oporavak od pandemije koronavirusa preči kašnjenju punog oporavka svetske potražnje za energijom sve do 2025. godine, saopštila je u utorak Međunarodna energetska agencija (IEA).

U svom centralnom scenariju, vakcina i terapija mogu oporaviti globalnu ekonomiju 2021. a potražnju za energijom do 2023., procenjuje IEA u Svetskom energetsom pregledu za 2020.

Međutim, prema "scenariju odloženog oporavka", rok normalizovanja potražnje je pomaknut za dve godine, navodi se. U takvom slučaju, IEA predviđa da "dublji kratkoročni pad nagrizi potencijal rasta ekonomije, velika nezaposlenost troši ljudski kapital, a bankroti i strukturne ekonomske promene znače da i neka fizička imovina postaje neproduktivna."

IEA procenjuje pad globalne potražnje za energijom za 5% u 2020. godini, emisije CO2 povezane s energijom za 7% i ulaganja u energiju za 18%. Potražnja za naftom trebalo bi da padne za 8%, a za ugljem za 7%, dok će obnovljivi izvori zabeležiti blagi rast. Sveukupno, Agencija smatra da je prerano reći je li pandemija delovala kao podsticaj ili nazadovanje vladama i energetske industriji u nastojanju da ovu industriju učine održivom.

Čelnik IEA Fatih Birol rekao je za Reuters da kreatori politike zaostaju: "Daleko smo od postizanja naših klimatskih ciljeva postojećim politikama širom sveta. Era globalnog rasta potražnje za naftom završiće se u sledećih 10 godina, ali u nedostatku velikog pomaka u vladinim politikama, ne vidim jasan znak vrhunca. Globalni ekonomski oporavak uskoro će vratiti potražnju za naftom na nivoe pre krize", rekao je u intervjuu.

Restrikcije zbog Covida-19 oborile cene nafte

LONDON - Cene nafte pale su u četvrtak gotovo 3%, jer su nova ograničenja koja bi trebalo da obuzdaju porast zaraze COVID-19 povećala neizvesnost u pogledu izgleda za ekonomski rast i oporavak potrošnje goriva.

Brent decembarski fjučersi pali su u četvrtak za 1,09 dolara, ili 2,5%, na 42,23 dolara za barel, da bi se u petak pre podne u vreme zaključenja ovog broja NEDELJE ugovarao za 42,80\$/bbl.

U isto vreme je američka sirova laka WTI nafta vredela 40,60 dolara barel.

Trgovci su primetili da je pad cena ograničen podacima Američkog naftnog instituta (API) koji pokazuju pad zaliha nafte, benzina i drugih destilata u SAD prošle nedelje, prenosi **Reuters**.

Equinor i Microsoft zajedno u CCS projektu

STAVANGER - Norveški naftni velikan Equinor potpisao je s Microsoftom memorandum o razumevanju o podršci projektu hvatanja i skladištenja ugljenika (CCS) Northern Lights.

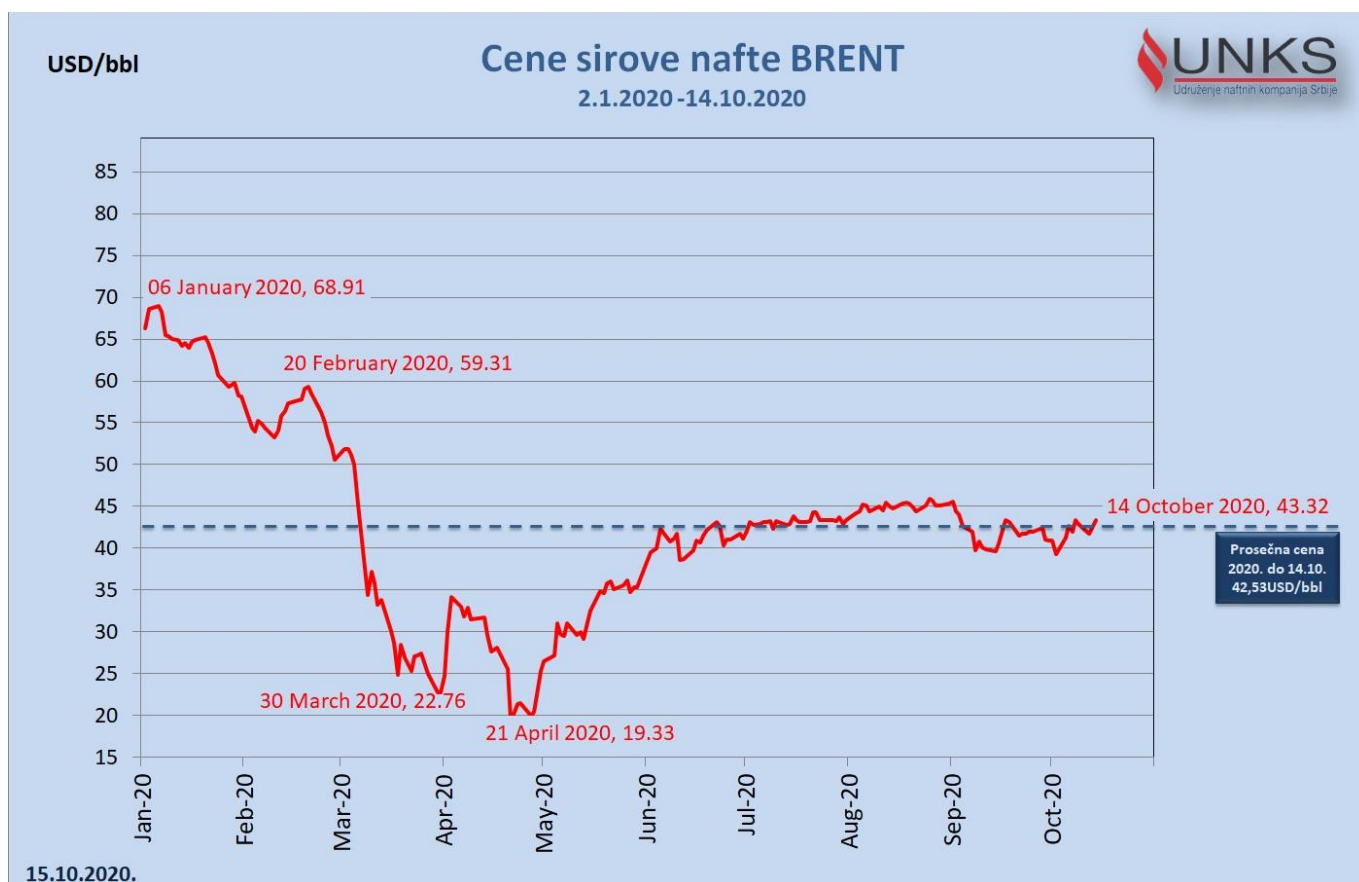

Kao tehnološki partner, Microsoft će proceniti načine olakšavanja planiranog transporta i

skladištenja CO2 zahvaćenog iz kopnenih industrijskih izvora u rezervoaru u severnom delu norveškog Severnog mora.

Equinor projekt razvija u ravnopravnom partnerstvu sa Shell-om i Totalom.

Faza 1 razvoja uključuje kapacitet za transport, ubrizgavanje i skladištenje do 1,5 miliona metričkih tona godišnje CO2 na 2.500 m ispod morskog dna.

PETROHEMIJA

HIDLEX

HIPTEN

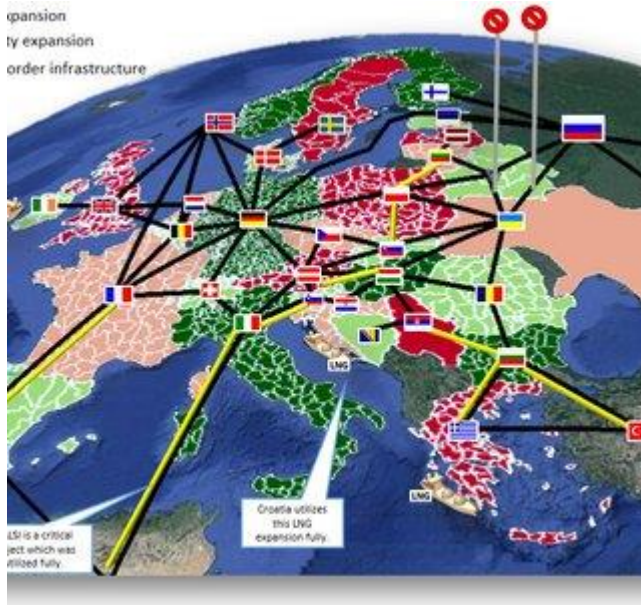
HIDREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

GAS

EUobserver: EU gasna zamka

BRISSEL - Uz podršku evropskih institucija, fosilna industrija ulaže u proširenje infrastrukture prirodnog gasa na celom kontinentu. Novi terminali za utečnjeni prirodni gas (LNG) planiraju se duž evropske obale od Talina do Atine, a gasovodi će biti postavljeni od Baltika do Egeja, piše **EUobserver**.

Ta ulaganja u novu infrastrukturu prirodnog gasa u celoj Evropi iznose najmanje 104 milijarde evra, izračunao je Investigate. Predloženi projekti rezultiraće 55 odsto većim kapacitetom LNG-a, 22 odsto većom snagom elektrana na gas i dodatnih 12.842 km gasovoda po celom kontinentu.

Prema analizi Global Energy Monitora, EU već ima dvostruko veće uvozne gasne kapacitete od potrebnog. Podaci Eurostata pokazuju da je evropska potrošnja gasa opala za 11 odsto između 2010. i 2018. Tako će se nastaviti i u budućnosti: nedavni izveštaj Evropske komisije navodi da će se obim evropskog uvoza prirodnog gasa između 2015. i 2030. smanjiti za 13 do 19 posto.

Prošle je godine Komisija predvidela da će se između 2015. i 2050. potrošnja smanjiti za 75 do 85 odsto, konstatuje **EUobserver**.

Gasovod TAP de facto završen – Gasprom dobija konkurenciju

RIM - Ruski Gasprom ima novog konkurenta u EU, piše Bloomberg prenoseći saopštenje operatora Transjadranskog gasovoda (TAP) da je projekat, započet pre 4,5 godina, „u osnovi završen“.

TAP će transportovati godišnje devet milijardi kubika azerbejdžanskog gasa na tržište Evrope kroz Tursku, preko Grčke i Albanije, ispod Jadrana do Italije. Od toga 8 milijardi odlazi u Italiju, milijarda u Grčku i Bugarsku.

Analitičar Bloomberg-a Elchin Mammadov smatra da će konkurencija azerbejdžanskog gasa pomoći regionu Južne Evrope da dobije povoljnije cene gasa od Gasproma.

Agencija podseća da trenutno Rusija zahvata trećinu svih isporuka gasa na evropsko tržište i dodaje da sledi pokretanje niza drugih projekata preko kojih Evropa želi da smanji svoju energetska zavisnost od Rusije.

Među njima su i gasovod Baltic Pipe, koji će nakon 2022. godine povezati norveška polja gasa u Sjevernom moru s Poljskom preko Danske, kao i novi terminali za LNG koji se grade na evropskoj obali.

СРБИЈАГАС

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијас“
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

Gasprom: Otpor ključnih EU zemalja američkom miniranju Severnog toka 2

MOSKVA - Pretnje američkim sankcijama protiv projekta Severni tok 2, pokušaj su istiskivanja Rusije s evropskog tržišta gasa netržišnim instrumentima, rekla je čelnica Gazprom Exporta Elena Burmistrova, obraćajući se u utorak na internet energetske konferenciji Flame.

Konferencija obuhvata više od 600 stručnjaka, koji razgovaraju o izgledima za potrošnju prirodnog gasa u Evropi i ključnim svetskim tržištima.

"Američki dobavljači LNG-a nisu uravnotežili evropsko tržište i nisu ga mogli stabilizovati. Sada SAD pokušavaju da izbace Rusiju s evropskog tržišta koristeći netržišne instrumente", rekla je Burmistrova.

Dodala je da joj je "drago što vidi ujedinjeno protivljenje vlada ključnih zemalja članica EU, kupaca ruskog gasa, suočenih s tom pretnjom".

Gasprom otkrio dodatni depozit gasa u Karskom moru

MOSKVA - Ruski gigant Gasprom objavio je da je otkriveno novo ležište prirodnog gasa na polju Leningradskoje proizvodnom centru Jamal.

Postignut je komercijalni dotok gasa od oko 600 000 kubnih metara dnevno, pa je samim tim i komercijalna vrednost polja mnogo veća nego što se ranije smatralo, navodi Gasprom.

To je četvrto veliko otkriće koje je Gasprom ostvario na poluostrvu Jamal u Karskom moru u poslednje dve godine, prenosi u ponedeljak portal **Oil&Gas360**.

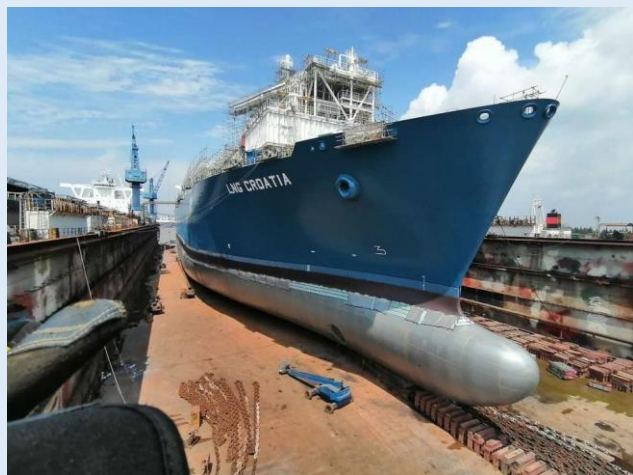
Kompanija navodi da će izračunati novootkrivene rezerve polja Leningradskoje i prezentirati nalaze Državnoj komisiji za rezerve kako bi ih evidentirale u državnom registru.

REGION

Lokalna zajednica nije sretna zbog LNG-terminala na Krku

RIJEKA - Brod "LNG Croatia", koji će kao plutajuća jedinica za prihvat, skladištenje i regasifikaciju utečnog prirodnog gasa (FSRU brod) biti jedan od glavnih elemenata novog LNG terminala u Omišlju na Krku, doplovio je u utorak ujutro u Riječki zaliv.

U izjavi za N1 televiziju primorsko-goranski župan Zlatko Komadina naglasio je da je reč o vatrogasnom rešenju koje ima puno propusta što se tiče sigurnosnog aspekta, kao i ekoloških problema – hlađenje i zagađivanje mora hlorom.

„Papir sve trpi, ja nisam sretan s ovim rešenjem. Država je Evropi osigurala dobavni pravac za gas, ali uz nezadovoljstvo lokalnog stanovništva. Ta dva velika broda nagrdiće i vizuru Krka, a tu je i pitanje kolizije s turizmom. Potrebna je energetska nezavisnost Hrvatske, ali treba voditi računa i o lokalnoj i regionalnoj zajednici.”

FSRU LNG Croatia čeka na dozvole i s komercijalnim radom na Krku bi trebalo da počne s prvim danom iduće godine. Brod-terminal se trenutno nalazi u brodogradilištu Viktor Lenac gde će biti testiran naredne četiri nedelje, a u Omišalj će uploviti na vez u drugoj polovini decembra, do kada će i kopneni deo terminala biti spreman za prihvat FSRU broda i za početak rada.

Blagi rast cena goriva u Hrvatskoj

ZAGREB - Cene goriva na benzinskim stanicama u Hrvatskoj od ove nedelje su blago uvećane, prenosi **SEEBiz**. Litra Eurosupera 95 je neznatno poskupela - s prošlonedeljnih 9,04 kuna na sada u proseku 9,06 kuna.

Malo su gore prošli oni koji voze dizelaše. Litra dizela skuplja je 10 lipa i sada iznosi 8,39 kuna, odnosno pet kuna više za puni rezervoar od 50 litara.

Za četiri kune skuplji je rezervoar auto gasa, čija cena ove nedelje varira između 4,27 i 4,48 kuna.

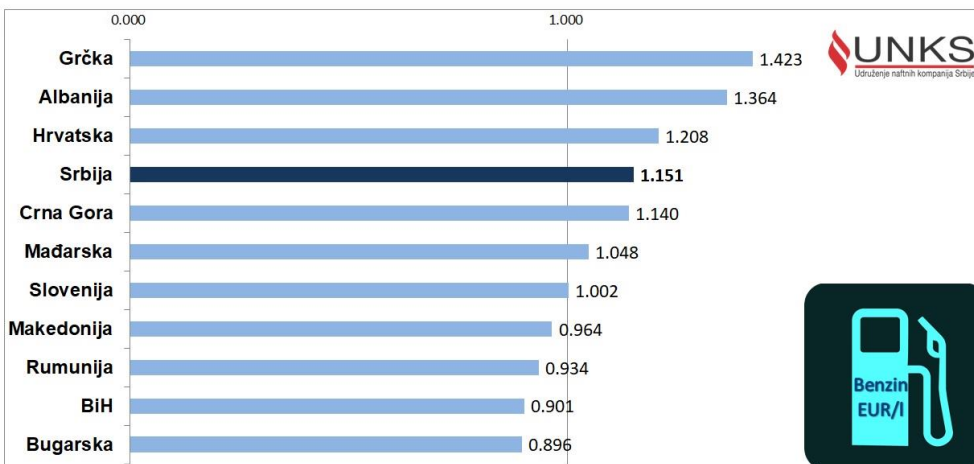
**KVALITET
O KOM SE PRIČA**

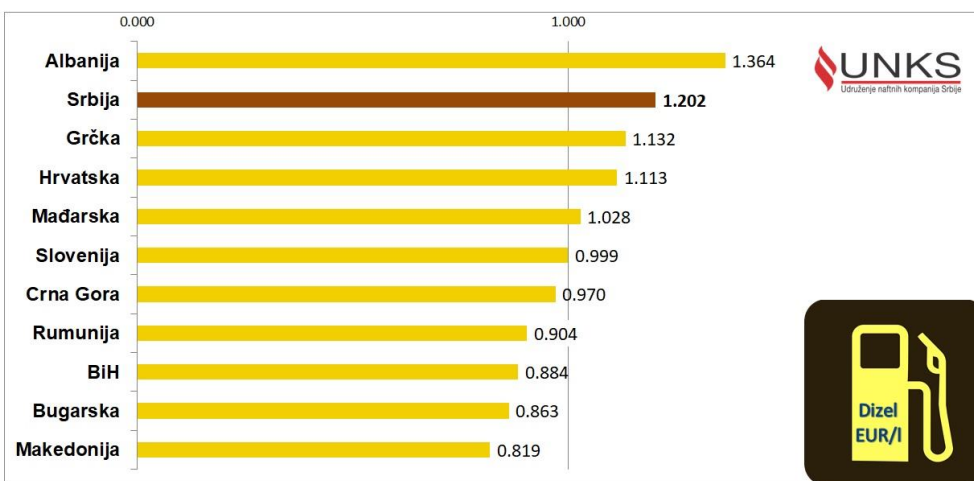

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 22.10.2020. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

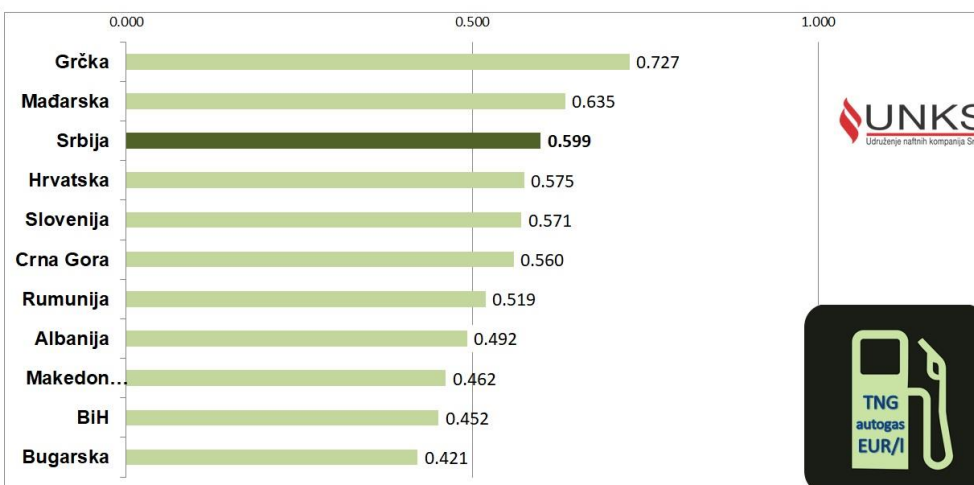
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1.423	30.10%
Albanija	1.364	24.70%
Hrvatska	1.208	10.45%
Srbija	1.151	5.20%
Crna Gora	1.140	4.23%
Mađarska	1.048	-4.14%
Slovenija	1.002	-8.39%
Makedonija	0.964	-11.82%
Rumunija	0.934	-14.60%
BiH	0.901	-17.67%
Bugarska	0.896	-18.06%
Prosečna cena u regionu	1.094	

Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1.364	33.03%
Srbija	1.202	17.27%
Grčka	1.132	10.41%
Hrvatska	1.113	8.57%
Mađarska	1.028	0.27%
Slovenija	0.999	-2.53%
Crna Gora	0.970	-5.39%
Rumunija	0.904	-11.81%
BiH	0.884	-13.79%
Bugarska	0.863	-15.86%
Makedonija	0.819	-20.16%
Prosečna cena u regionu	1.025	

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	0.727	33.00%
Mađarska	0.635	16.13%
Srbija	0.599	9.54%
Hrvatska	0.575	5.16%
Slovenija	0.571	4.51%
Crna Gora	0.560	2.45%
Rumunija	0.519	-5.04%
Albanija	0.492	-9.94%
Makedonija	0.462	-15.49%
BiH	0.452	-17.39%
Bugarska	0.421	-22.94%
Prosečna cena u regionu	0.547	

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave